

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії **Лігун Андрій Іванович, 1982 року народження, громадянин України.**

Освіта вища: у **2004 році закінчив Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» (диплом спеціаліста).**

З вересня 2022 року – аспірант денної форми навчання кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, виконав акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ.**

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «**28**» травня **2026 року № 707**, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради -

Віталія Василевича, доктора юридичних наук, професора, ученого секретаря Вченої ради Національної академії внутрішніх справ.

Рецензентів -

Андрія Вознюка, доктора юридичних наук, професора, завідувача наукової лабораторії з проблем протидії злочинності навчально-наукового інституту поліцейської діяльності Національної академії внутрішніх справ;

Людмили Мостепанюк, кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ.

Офіційних опонентів -

Зої Загиней-Заболотенко, доктора юридичних наук, професора, завідувача відділу проблем кримінального права Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України;

Юрія Орлова, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права і кримінології Харківського національного університету внутрішніх справ.

на засіданні «**23**» липня **2026 року** прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «Право» **Лігуну Андрію Івановичу** на підставі публічного захисту дисертації «**Кримінальна відповідальність за колабораційну діяльність**» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ.**

Науковий керівник – **Олена Матюшенко**, кандидат наук з державного управління, доцент, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Новизна роботи полягає в тому, що дисертація є одним з перших комплексних

дисертаційних досліджень теоретичних і прикладних питань кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність.

На основі проведеного дослідження сформульовано низку положень, висновків та рекомендацій, що мають важливе теоретичне та практичне значення, зокрема:

вперше виділено наступні критерії звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення колабораційної діяльності: наявність примусу до вчинення колабораційної діяльності, а також так види позитивної поведінки, вчиненої до закінчення окупації, як: а) щире каяття, б) припинення кримінально протиправної діяльності, в) добровільне повідомлення органів державної влади України про вчинені діяння, г) активне сприяння розкриттю інших кримінальних правопорушень;

вперше у зв'язку з набранням чинності 16.01.2026 р. положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» від 18.06.2025 р. № 4502-IX запропоновано відмовитися від використання у диспозиції ст. 111-1 КК терміну «громадянин України», вважаючи суб'єктом колабораційної діяльності, окрім громадянина України, також і ту «особу, яка має громадянство України та приналежність до громадянства іншої держави (інших держав) одночасно».

вперше запропоновано із санкцій ст. 111-1 КК виключити покарання у вигляді виправних робіт – через відсутність їх карального впливу та низьку ефективність та арешт, який на сьогодні характеризується вузьким колом суб'єктів його застосування – може застосовуватися лише до засуджених військовослужбовців; доведено необхідність застосування конфіскації майна як обов'язкового, так і необов'язкового додаткового виду покарання в абсолютно всіх санкціях ст. 111-1 КК.

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Основні результати дисертаційного дослідження викладено у шістнадцяти наукових публікаціях, серед яких чотири статті – у наукових фахових виданнях України, дванадцять тез доповідей, які оприлюднено на міжнародних, всеукраїнських і міжвідомчих науково-практичних конференціях.

У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Матюшенко О.І., Лігун А.І. Колабораційна діяльність: проблемні питання та перспективи їх вирішення. *Південноукраїнський правничий часопис*, 2023. № 2. С. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.2.6>

2. Лігун А.І. Суб'єктивні ознаки колабораційної діяльності. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. Київ: КІ НГУ. 2024. № 1 (4). С. 99–104. DOI: <https://doi.org/10.59226/2786-6920.1.2024.99-104>

3. Лігун А.І. Деякі критерії відмежування колабораційної діяльності від суміжних діянь. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2024. № 2 (28). С. 91–98. DOI: <https://doi.org/10.33270/02242802.91>.

4. Лігун А. Об'єктивні ознаки колабораційної діяльності. *Наука і правоохорона*. 2025. Вип. 4 (70). С. 224–232. DOI: <https://doi.org/10.33270/05257004.24>

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Загиней-Заболотенко Зоя Аполлінаріївна**, завідувач відділу проблем кримінального права Інституту держави і права імені В.М. Корецького НАН України, виступила без зауважень.

Офіційний опонент – доктор юридичних наук, професор **Орлов Юрій Володимирович**, завідувач кафедри кримінального права і кримінології Харківського національного університету внутрішніх справ, виступив без зауважень.

Рецензент – доктор юридичних наук, професор **Вознюк Андрій Андрійович**, завідувач наукової лабораторії з проблем протидії злочинності навчально-наукового інституту поліцейської діяльності Національної академії внутрішніх справ, виступив без зауважень.

Рецензент – кандидат юридичних наук, доцент **Мостепанюк Людмила Олександрівна**, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, виступила без зауважень.

Голова ради – доктор юридичних наук, професор **Василевич Віталій Вацлавович**, учений секретар Вченої ради Національної академії внутрішніх справ, звернув увагу на недостатнє висвітлення у роботі наукового доробку вчених-кримінологів, які також досліджували відповідну проблематику.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Лігуну Андрію Івановичу** ступінь доктора філософії з галузі знань **08 «Право»** за спеціальністю **081 «Право»**.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Віталій ВАСИЛЕВИЧ